

MEMO

Aan Opstellers uitwerking bestuursopdracht

Van DMO

Afdeling

CC

Datum 7 juli 2023

Onderwerp Reactie DMO m.b.t. buiten verzoek Nieuwe Poort en buiten verzoek concept resultaten bestuursopdracht

Op 4 juli jl. ontvingen we de conceptresultaten van de bestuursopdracht om varianten in kaart te brengen rond 4 majeure projecten. Het verzoek was hierop vanuit DMO te reageren. Dat doen we met deze notitie voor buiten verzoek buiten verzoek en de Nieuwe Poort. buiten verzoek buiten verzoek

We reageren met dit memo op de conceptpresentatie met de verwachting dat de visie van DMO wordt betrokken in de presentatie aan het college. Een aantal opmerkingen heeft echter betrekking op de vorm en inhoud van de conceptpresentatie en bijlagen. Onze nadrukkelijke oproep is deze aan te passen *alvorens* deze aan het college te presenteren. Indien gewenst, gaan we hier graag over in gesprek.

Waarde projecten

Voor we ingaan op de presentatie, benadrukken we nog eens het belang van de genoemde projecten voor een aantrekkelijke stad. Groningen is een gemeente in ontwikkeling. Het aantal inwoners - nu ruim 238.000 - groeit naar verwachting in 2030 naar 250.000 en in 2040 naar 270.000¹, waarmee het merendeel van de bewoners van de provincie Groningen in de stad woont. Dat vraagt een voorzieningenniveau dat hierop is voorbereid.

Het verspreidingsgebied van onze gemeente reikt echter verder. Als hoofdstad van het Noorden wordt op veel vlakken het gebied bedient tussen Emmen en Vlieland. Voorzieningen als muziekcentrum De Oosterpoort en MartiniPlaza zijn boven Utrecht niet te vinden: deze zijn stadsoverstijgend en onderdeel van het (inter)nationale speelveld. Anderzijds zou zonder dergelijke voorzieningen veel aanbod (met name op sport- en cultuurgebied) niet in het Noorden zijn te beleven.

Jaarlijks berekent de Atlas van Gemeenten de aantrekkelijkheid van Nederlandse gemeenten². Groningen bezet een positie in de subtop, wat in negatieve zin volgt uit de bereikbaarheid (plek 43, als gevolg van de perifere ligging t.o.v. de Randstad). Deze factor wordt gecompenseerd door de aanwezige voorzieningen (plek 5), met name rond cultuur. Zonder dit element zou Groningen beduidend minder aantrekkelijk zijn, met - stelt ook Atlas van Gemeenten - forse gevolgen voor zowel het leef, woon- en vestigingsklimaat als de werkgelegenheid.

Vanuit deze achtergrond werken we aan de ontwikkeling van onze voorzieningen. Zo is sinds 2018 een integraal concept ontwikkeld voor een nieuw muziekcentrum onder de werktitel De Nieuwe Poort. Gezien het belang als basisingrediënt van een bruisend Groningen, is gekozen voor vestiging in het Spoorkwartier. Daarmee wordt het best voorzien in bereikbaarheid en zichtbaarheid, met een aansprekend boegbeeld bij de 'stadsentree van het Noorden'. Zo houden we optimaal aansluiting bij de Nederlandse topgemeenten, van betekenis voor zowel onze

¹ Prognoses - Basismonitor Groningen (basismonitor-groningen.nl)

² Zie <https://atlasresearch.nl>

inwoners als de kennisinstellingen en het bedrijfsleven, en daarmee voor de brede welvaart in Groningen en het ommeland. De solidariteit van Groningen (stad) met het ommeland is bestuurlijk en ambtelijk een groot goed. De wederkerigheid zou dat ook moeten zijn, in de zin dat het ommeland mee investeert in de voorzieningen waar ruimschoots gebruik van wordt gemaakt. Dat kan door bijdrage van provincie en actieve lobby naar Rijk om bij te dragen aan de ontwikkeling van de groeiende hoofdstad van het Noorden, die aansluiting houdt bij de G4 in plaats van aansluiting krijgt in het rijtje van gemeenten in de middenmoot. Ook de PEGAS middelen bewerkstelligen een zekere robuustheid in een financieel onzeker tijdsgewricht, alsmede de gezamenlijke inspanning om bijdragen te vinden vanuit nationale programma's. Een gezamenlijke opgave waarin we als Groningen de afgelopen jaren in toenemende mate succesvol zijn. Hoewel het niet direct de opdracht is van de opdrachtnemers om deze zoekrichting op te pakken mag dit in het vervolg niet ontbreken onder het motto samen mogelijk maken waarbij het ook een landsdelige opgave is en niet alleen die van de 'stad' Groningen.

Algemene opmerkingen

buiten verzoek

3. Wat betreft het **muziekcentrum**: we kunnen ons, in lijn met de liggende planvorming, vinden in het voorstel het muziekcentrum niet op te splitsen (dia 22). We zouden als DMO voor de PP echter wel in de gelegenheid moeten zijn hiervoor ook inhoudelijke argumenten aan te leveren. Hetzelfde geldt voor de locatie. Ook daarvoor zijn per locatie culturele voors en tegens te geven, die nu onbenoemd blijven.

5.2.1

³ Zie <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Bijlage-1-Gebouw-en-Locatie-ruimtelijke-verkenning.pdf>

5.2.1

Geadviseerd (in de PP) wordt tevens een ‘heroverweging PvE’. 5.2.1 Aan het huidige voorkeursscenario is gewerkt sinds 2018, en de diverse varianten zijn de raad gepresenteerd en opnieuw besproken bij de collegeonderhandelingen (en vervolgens niet overgenomen). Keuzes in het PvE zouden juist onderdeel van het voorliggende proces moeten zijn (deze hebben immers gevolgen voor locatie) of anders zou nu meer toelichting moeten worden gegeven op wat er in het verleden al is komen voor te liggen bij college en raad, en wat daarover is besloten.

5.2.1

Voorts stelt de presentatie ASBM dat de invulling of stedenbouwkundige randvoorwaarden voor het Spoorkwartier nog moeten worden ‘herzien’ of niet berekend is op de komst van een muziekcentrum conform het voorkeursmodel. Dat is niet ons beeld: in (de resultaten van) het integrale projectteam Stationsgebied/De Nieuwe Poort wordt reeds lange tijd uitgegaan van inpassing van De Nieuwe Poort in het Spoorkwartier, en staat dit zeker niet in de kinderschoenen. Uiteraard zijn er nog voldoende vraagstukken – in een latere fase ook te beleggen bij een architect -, maar is er in deze fase geen sprake van De Nieuwe Poort als ‘koekoeksjong’. Sterker nog: zoals bekend loopt de ontwikkeling van het nieuwe muziekcentrum voor op die van het Spoorkwartier.

buiten verzoek

⁴ Zie <https://gemeenteraad.groningen.nl/Vergaderingen/Politieke-woensdag-Dag-agenda/2023/07-juni/09:30/Kredietaanvraag-herontwikkeling-locatie-St-Jansstraat-en-herhuisvesting-VRIJDAG-raadsvoorstel-10-5-23/Kredietaanvraag-herontwikkeling-locatie-St-Jansstraat-en-herhuisvesting-VRIJDAG-1.pdf>

5.2.1

Vast ter aanvulling bij deze de opvatting vanuit DMO rond locatie en splitsenmuziekgebouw (ook reeds gedeeld in het kader van de uitwerking van de bestuursopdracht):

1. Opsplitsen van het muziekcentrum is onwenselijk vanwege:
 1. Het met elkaar in contact brengen van diverse muziekstijlen en hun publiek
 2. De toenemende vervaging van grenzen tussen en vermenging van muziekstijlen. Daar passen aparte plekken juist niet bij.
 3. 1 complex sluit aan bij de wens voor een festivallocatie. Het organiseren van bijv. Eurosonic Noorderslag (ESNS) wordt veel lastiger met over de stad verspreide locaties van een muziekcentrum. Hetzelfde geldt voor het gebruik door bijv. het onderwijs (CrossWise)
 4. Impact op exploitatie. Door splitsing in meerdere gebouwen zullen beheers- en overheadkosten toenemen, waarbij verlieslijdende programmering niet kan worden gecompenseerd met de meer winstgevende programmering (POP).
2. Het Spoorkwartier is verkozen tot voorkeurslocatie:
 1. Vanwege de aansluiting bij de binnenstad, die bijvoorbeeld essentieel is voor ESNS (kans is dat dit door andere steden begeerde festival niet meegaat in een meer perifere locatie)
 2. Optimale bereikbaarheid is hier het best gegarandeerd, zeker ook met OV (trein en bus). Suikerzijde is een extra (over)stap en minder centraal gelegen.
 3. Een stedelijke voorziening van dit kaliber hoort onzes inziens zoveel mogelijk in de binnenstad. Niet alleen ihkv gelijke bereikbaarheid voor onze bewoners (als 'huiskamer vd stad'), maar ook voor de levendigheid van de binnenstad en de opties voor interactie met culturele partners evenals doorgeleiding naar de binnenstad (horeca, cultuurvoorzieningen, e.d.)

4. We zien vooral in het stationsgebied goede mogelijkheden voor een gezonde horeca-exploitatie van een muziekcentrum en daarmee voor meer eigen inkomsten (zie ook Tivoli Vredenburg)